

РЕШЕНИЕ

№ 4453

гр. София, 13.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 53 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ**

при участието на секретаря **БИЛЯНА ЕМ. ПЕТРОВА**
като разгледа докладваното от **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ** Гражданско дело № 20231110135935 по описа за 2023 година

Предявен е положителен установителен иск с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 226 КЗ (отм.), за признаване за установено, че ЗД "БИ" АД дължи на ищеца С. М. З. сума в размер на 792,68лв. - обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в допълнително сторени през 2019 г. разходи за лечение, вследствие на влошаване на здравословното състояние на ищеца в резултат от претърпяно на 08.05.2015г. ПТП. За процесната сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 06.04.2023г. в производството по ч. гр. д. № 10976/2023 г. по описа на СРС, 53. състав, срещу която ответникът в срока по чл. 414 от ГПК е възразил, поради и което заповедта не е влязла в сила. Претендира се и законна лихва за забава от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК до окончателното ѝ изплащане, както и направените съдебно-деловодни разноски в заповедното и в настоящото производство, в т.ч. и адвокатско възнаграждение.

Твърди се в исковата молба, че на 08.05.2015 г., в гр. София, в срока на застрахователното покритие по договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите", страна по който е ответникът, е настъпило ПТП, причинено от застрахования при ответника водач на л.а. "Мицубиши", с рег.№ СА7170СР, вследствие на което ищецът е претърпял неимуществени вреди – болки и страдания от получените травматични увреждания, както и имуществени вреди, изразяващи се в сторени разходи за лечение. Отговорността на ответника относно настъпилото застрахователно събитие е ангажирана с решения № 260101/13.01.2023 г., постановено по гр. д. № 6745/2018 г. по описа на 1-5 състав на СГС, както и с Решение №1176/24.10.2023г. по в.гр.д. №20231000501707/2023г. на САС.

Посочва се, че почти четири години след настъпване на процесното ПТП е настъпило влошаване на здравословното му състояние (експес), което е довело до необходимостта от провеждане на още две оперативни интервенции в периода 18.03.2019г.-21.03.2019г. и 26.06.2019г.-29.06.2019г. Възникнала е необходимост и от поставяне на парапупларен щифт и възстановяване с фотокомполит на фрактуриран при произшествието зъб. Поддържа, че посочените обстоятелства, свързани с влошаване на здравословното му състояние и сторените в тази връзка разходи, са извършени на по-късен етап, след депозиране на исковата молба по гр.д.6745/2018г. по описа на 1-5 състав на СГС, поради което счита, че е налице експес на претърпените от него в резултат на ПТП имуществени вреди, мотивиращ предявяването на разглеждания иск.

В срока по чл. 131, ал.1 ГПК ответникът е депозирал отговор, в който оспорва исковата претенция по основание и размер, наличието на деликт и приложения КП за ПТП №К-373 от 08.05.2015г. Навежда довод за изтекла погасителна давност за предявяване на иска. Счита, че претендираното обезщетение е със завишен размер и не отговаря на действително претърпените вреди и направените разходи за лечение. Счита, че направеният разход за избор на екип в размер на 500 лв. не е бил необходим, а разходите, направени за първичен преглед и такса за битово обслужване също са неоснователни, тъй като същите е могло да бъдат заплатени от НЗОК. Навежда доводи за съпричиняване на вредите. Моли съда да постанови решение, с което да бъде отхвърлена исковата претенция като изцяло неоснователна и недоказана. В условие на евентуалност - да бъде намален размерът на обезщетението. Претендира направените в производството разходи.

Софийският районен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите и възраженията на страните, приема от фактическа страна следното:

От приложеното гр. д. № 10976/2023 г. по описа на СРС, 53. състав е видно, че на 06.04.2023 г. съдът е издал заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК, по силата на която ЗД "БИ" АД, ответник в настоящото производство, е осъден да заплати на ищеца сумата от 792,68 лева. – главница за дължимо обезщетение за причинените в резултат на настъпилото на 08.05.2015г. ПТП имуществени вреди, изразяващи се в допълнително сторени през 2019 г. разходи за лечение във връзка с травмите от процесното ПТП за период от 18.03.2019г. до 29.06.2019г., ведно със законна лихва за период от 23.02.2023г. до изплащане на вземането, както и адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева. В срока по чл. 414 от ГПК е постъпило възражение от длъжника. В предвидения едномесечен срок заявителят С. З., ищец в настоящото производство, е предявил установителен иск.

От констативен протокол за пътнотранспортно произшествие № К-373 се установява, че на 08.05.2015г. в гр. София, около 18:15 часа, мотоциклет "Кимко" с рег.№ СА0807В, управляван от С. М. З., се е движел в гр. София по ул. "Св. Наум", с посока на движение от ул. "Милин камък" към ул. "Зорница" в района на кръстовището с бул. "Черни връх", където участва в ПТП с движещия се отляво л.а. "Мицубиши" с рег. №СА7170СР, управляван от И. И. Б.. Пострадал е водачът на мотоциклета и е поставена работна диагноза: фрактура на лява ключица с лопатка, разкъсно-контузна рана на главата.

Фактическата обстановка, при която се е реализирало пътнотранспортното произшествие, се установява и с приложеното Решение от 05.11.2016г. по Н. А. Х. Д. № 6720/2016 г. по описа на СРС, Н. О., 7-ми състав. С него И. Б. е признат за виновен в това, че на 08.05.2015 при управление на МПС е нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл.6, т.1; чл. 12, ал.1 ЗДвП и чл. 31, ал.7, т.1 ППЗДвП и по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на С. З., изразяваща се в счупване на шест ребра, излив на кръв в лява гръдна кухина, което му е причинило разстройство на здравето, временно опасно за жИ.та, счупване на лява ключица и лява лопатка - престъпление по чл. 343, ал.1, б. "Б", пр.2 вр. чл. 342, ал., пр.3 НК, за което съдът го е освободил от наказателна отговорност и му е наложил глоба по реда на чл. 78а НК.

Във връзка с причинените имуществени и неимуществени вреди, претърпени от ищеца, е постановено **Решение №260101/13.01.2023г., с което ЗД "БИ" АД** е осъдено да заплати застрахователно обезщетение за причинените имуществени вреди в размер на 796,79 лева, както и обезщетение за неимуществени вреди - 45 000 лева. Същото е обжалвано пред Апелативен съд, който с решение №1176/24.10.2023г. по в.гр.д. №20231000501707/2023г. отхвърля решението на СГС в частта, с която е отхвърлен предявеният иск против ЗД "БИ" АД за сумата от 45 000 до 65 000 лева - претендирано обезщетение за неимуществени вреди, като присъжда обезщетение в размер на 60 000 лева, ведно със законната лихва върху сумата.

От представените Епикризи от 18.03.2019 и 26.06.2019г., изготвени от Отделение по гръдна хирургия към "Аджибадем Сити Клиник", както и от Амбулаторния лист, издаден от лекар по дентална медицина, е видно, че почти 4 години след настъпване на процесното ПТП ищецът не само не се е възстановил от причинените в резултат на произшествието травми, както се е очаквало, а е настъпило влошаване на здравословното му състояние (ексцес) - поява на подутина (херния) в областта на белега от направената след произшествието торакоцентеза в лява гръдна половина, засилващи се дискомфорт и болка, които са довели до необходимостта от провеждане на още две оперативни интервенции. Оперативното лечение е извършено в отделение по Гръдна хирургия в "Аджибадем Сити Клиник" към болница "Токуда" с престой в болницата от 18.03.2019

г. до 21.03.2019 г., впоследствие при втората операция - от 26.06.2019г. до 29.06.2019г. Възникнала е необходимост от поставяне на парапулпарен щифт и възстановяване с фотокомполит на фрактуриран при произшествието зъб. Във връзка с тяхното извършване, както и във връзка с продължаващо лечение на увредата на зъбите, са сторени допълнителни разходи за лечение в общ размер на 792,68лв. Към доказателствения материал по делото са приобщени съответните фактури и касови бонове, удостоверяващи направените плащания.

По делото е приета и неоспорена СМЕ, изготвена от вещото лице д-р Р. Димтрова. Експертът посочва, че появата през 2019 г. на херния в областта на белега от направената след процесното ПТП торакоцентеза и дренаж в лява гръдна половина са в причинно-следствена връзка с инцидента. Появата на подутина (херния) в областта на оперативния белег е свързана с лечението - торакоцентеза в лява гръдна половина по повод възникналия хемоторакс след процесното ПТП. Посочва се, че направените допълнителни разходи са свързани с лечението на възникналото 4 години по-късно усложнение - херния в областта на оперативния белег. По отношение на направените разходи от пациента се посочва, първо, че изборът на екип се извършва при планово оперативно лечение и е по желание на пациента. Второ, разходите се определят от самата болница, а НЗОК изплаща самата операция по клинична пътека. Изграждането на фрактуриран зъб - стоматологична услуга - не се изплаща от НЗОК. Преглед и избор на екип може да се извърши и в друга болница, да има по-ниска стойност, но е според желанието на пациента.

Към доказателствения материал по делото е приобщена и поканена за заплащане на застрахователно обезщетение от 20.06.2023г., отправена от ищеца до ответното застрахователно дружество във връзка с претенция за допълнителни разходи за лечение във връзка с щета №1710025287/2017г.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Предявен е иск по чл. 422 ГПК вр чл. 226 КЗ (отм.)

Съгласно §22 ПЗР на КЗ за застрахователните договори, сключени преди влизането в сила на КЗ (01.01.2016 г.), се прилага част четвърта от отменения Кодекс за застраховането (отм. ДВ бр. 102 от 29.12.2015 г.), освен ако страните договорят друго след влизането в сила на КЗ. В случая, претендирайки обезщетение от застрахователя, увреденото лице черпи права от сключения договор. А такъв е сключен преди приемане на новия КЗ, а именно на 22.08.2014 г. Поради това и при прякото действие на § 22 от ПЗР на КЗ, ще следва да се приеме, че в случая не са приложими нормите на 432 и чл. 380 от КЗ.

Съгласно разпоредбата на чл. 226 КЗ, увреденият, спрямо когото застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя, покрил риска "Гражданска отговорност" на делинквента. Основателността на иска, освен наличието на валидно застрахователно правоотношение, предполага да се установи наличието на правопораждащ деликтната отговорност на водача, причинил ПТП, фактически състав, който включва елементите: протИ.правно деяние, извършено виновно, претърпени имуществени вреди, причинно – следствена връзка между протИ.правното деяние и вредите, както и претенциите си по размер. В тежест на ответника е да обори презумпцията на чл. 45, ал. 2 ЗЗД за вината на водача, застрахован при него, съответно да докаже плащане. Доколкото в случая се претендират вреди, причинени от последващо влошаване на здравословното състояние на ищеца (ексцес), в негова тежест е да докаже причинната връзка именно по отношение на тях.

По делото не се спори за наличието на валидно сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и ответника.

В случая е налице влязло в сила решение по чл. 78а НК срещу виновния водач за процесното ПТП (деликт). **Съгласно чл. 300 ГПК** влязлото в сила решение по чл. 78а НК е задължително за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието, относно това дали то е извършено, неговата протИ.правност и виновността на дееца. С това решение наказателният съд се произнася по същия кръг от въпроси относно престъпното деяние и дееца, като разликата се състои само във вида на отговорността - освобождаването от наказателна отговорност и налагане или неналагане на административно наказание с оглед виновността на дееца (както е в конкретния случай). Деянието си остава престъпление, а не административно нарушение (*съобразителната част на т. 15 от Тълкувателно решение №6 от 06.11.2013 г. по*

т.д. № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС). Следователно, настоящият съд е длъжен да приеме, че деянието на виновния водач е извършено така, както е прието в решението по чл. 78а НК, както и че това деяние е протИ.правно и виновно.

В настоящото производство се претендира обезщетение за екссес, като исковата претенция се обосновава с твърдения за новонастъпили обстоятелства и промени в здравословното състояние на ищеца, в частност настъпило усложнение - херния в областта на оперативния белег, довело до необходимост от провеждане на допълнителни оперативни лечения, които не са били предмет на обсъждане в развитото се предходно съдебно производство. За екссес може да се говори, когато е налице промяна в здравословното състояние на пострадалия в сравнение със състоянието, при което е присъдено обезщетение. При тези обстоятелства на пострадалия се дължи ново обезщетение за самото влошаване, но само ако то се намира в причинна връзка с увреждането, а не се дължи на други фактори и причини, както и когато влошаването не е било предвидено и съобразено при първоначалното обезщетяване на вредите.

От представената медицинска документация, както и от заключението по изслушаната СМЕ, се установява, че появата през 2019 г. на херния в областта на белега от направената след процесното ПТП торакоцентеза и дренаж в лява гръдна половина са в причинно-следствена връзка с инцидента. Направените допълнителни разходи са свързани с лечението на възникналото 4 години по-късно усложнение - херния в областта на оперативния белег.

С оглед посоченото, предпоставките за ангажиране имуществената отговорност на ответника за вредите, причинени от лице, чиято гражданска отговорност при ползването на автомобил е покрита от валидна задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите", се явяват доказани.

По отношение на разходите за избор на медицински екип на стойност 500 лева, за които е издадена фактура № 0040111258/21.03.2019 г., както и тези за извършен първичен преглед и платена такса битово обслужване, за които също са издадени фактури №0130010086/13.03.2019г. и №0040111259/21.03.2019г., съдът намира възражението на ответника за неоснователно. Установява се от писмените доказателства и от заключението на СМЕ, че направените от ищеца разходи са в причинна връзка с процесното ПТП, като заплатената такса за избор на екип е направена по желание на пострадалия.

Правната възможност на всеки пациент за избор на лекуващ лекар е уредена и гарантирана с нормата на чл. 28 Наредба за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ. Следователно, при извършването на медицински манипулации не само добросъвестната медицинска практика, но и законодателят е предвидил и гарантирал правната възможност на всеки пациент да избере своя лекуващ лекар/екип, като извършените допълнителни разходи за осъществяване на този избор са присъщи на предоставената и ползваната медицинска услуга. Възнаграждението за избор на лекуващ лекар/екип, за първичен преглед и за битово обслужване при извършване на необходимите медицински манипулации са свързани с преодоляване последиците от настъпилите травматични увреждания на ищеца вследствие на процесния деликт и представляват разумен разход, поради което той е и правно обоснован. Заплатените възнаграждения за извършване на медицински манипулации, чрез които неговото здравословно състояние би се подобрило, представляват имуществени вреди /под формата на имуществени загуби/, които са в причинно-следствена връзка с осъществения от застрахования по договор за застраховка "Гражданска отговорност" деликт и също подлежат на обезвреда.

Направеното от ответника възражение за съпричиняване няма да бъде разглеждано в настоящото дело, тъй като с влязло в сила съдебно **решение №260101 от 13.01.2023г. СГС, което влязло в сила и между същите страни по същото правоотношение, както и предмета на настоящото дело, е установена липсата на съпричиняване на вредите от пострадалия, което се ползва със сила на пресъдено нещо и не е предмет на установяване по новото дело чл.298, ал.1 ГПК и чл. 299 ГПК.**

По отношение на възражението за изтекла погасителна давност: Вземанията за обезщетения по чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.) се погасяват с изтичане на петгодишна давност, съгласно чл. 197 КЗ. В т. 4 от ТР № 1/23.12.2015 г. по тълк.д. № 1/2014 г. на ОСГК са дадени задължителни указания относно началния момент, от който започва да тече давността по предявен срещу застрахователя на делинквента по застраховка "Гражданска отговорност" пряк иск на увреденото лице за заплащане на обезщетение при екссес - от деня на проявяване на вредата. От представена

епикриза, приобщена към доказателствения материал по делото, е видно, че влошаването на здравословното състояние е установено към 18.03.2019г. Искът е предявен на 28.06.2023г., преди изтичане на пет години от датата на проявяването на това заболяване, поради което възражението е неоснователно.

Съобразно гореизложеното, така предявеният иск с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.); се явява основателен и следва да бъде уважен в пълния претендиран размер от 792,68лв.

Върху посочената сума се дължи и законна лихва, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК (28.02.2023г.) до окончателното ѝ изплащане.

По разноските:

Ищецът е поискал присъждане на направените по делото разноски, като е представил списък по чл. 80 ГПК. В заповедното производство ищецът е извършил разноски в общ размер на 400 лева, представляващи адвокатско възнаграждение. Ищецът е освободен от държавна такса на основание чл. 83, ал.1, т.4 ГПК. Ответното застрахователно дружество е направило възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, в случай, че претендираното от ищеца е по-голямо от минималното по Наредба №1 на ВАДС. Изчислено съгласно чл. 7, ал. 7, вр. ал. 2, т. 1 от Наредбата, минималният размер на адвокатското възнаграждение за заповедното производство възлиза на 200 лева. В исковото производство разноските са 5 лева - такса за издаване на съдебно удостоверение. С оглед фактическата и правна сложност на делото и с оглед на това, че се претендират разноски както за заповедното, така и за исковото производство, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът ЗД "БИ" АД следва да бъде осъден да заплати на ищеца С. З. сумата в общ размер на 405 лева, представляваща направените в заповедното и в исковото производства разноски за заплатено адвокатско възнаграждение и за издаване на съдебно удостоверение. **Също така на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответното застрахователно дружество следва да заплати сума в размер на 25 лева - държавна такса.**

Воден от горното съдът,

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от С. М. З. ЕГН ***** иск с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 226 КЗ (отм.), че ЗД "БИ" АД ЕИК *** дължи сумата от 792,68лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, изразяващо се в допълнително сторени през 2019 г. разходи за лечение вследствие на влошаване на здравословното състояние на ищеца в резултат от претърпяно на 08.05.2015г. ПТП, ведно със законна лихва от 28.02.2023г. до изплащане на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. No10976/2023 г. по описа на СРС, 53. състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ЗД "БИ" АД ЕИК *** да заплати на С. М. З. ЕГН ***** **сумата от 885 лева** – разноски в исковото и заповедното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ЗД "БИ" АД ЕИК *** да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата от 25 лева, представляваща държавна такса, 250 лв., за експретиза.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд:

Съдия при Софийски районен съд: _____